

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådspørgsmål B-E om sagen om svindel i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Samrådspørgsmål B, C og D

Jeg vil gerne lægge ud med at takke for indkaldelse til dette samråd og for muligheden for at kunne forklare og uddybe sagen for jer i dag.

Jeg vil begynde med at besvare samrådspørgsmål B, C og D under ét. Under det lukkede samråd, som netop er slut, har jeg besvaret spørgsmål A. Det spørgsmål minder på mange punkter om spørgsmål D, så derfor vil der for udvalget være mange gentagelser i min besvarelse. Det håber jeg, at I vil bære over med.

Jeg vil gerne understrege, at det er afgørende for mig, at sagen om svindel i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse undersøges til bunds. Rod og svindel må ikke ske, og vi skal gøre alt for, at lignende sager ikke opstår – hverken i Ejendomsstyrelsen eller på andre dele af ministerområdet. Og politisk har vi alle en fælles interesse i at sikre, at der i befolkningen er tillid til det samlede Forsvar.

Lad mig også slå fast, at jeg tager sagen i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse meget alvorligt. Det ligger mig meget på sinde. Forsvaret er en stor arbejdsplads, som jeg har brugt de seneste seks måneder på at besøge. Her har jeg mødt dygtige og dybt dedikerede medarbejdere. Medarbejdere, der hver dag kæmper for danske værdier. Der må ikke være tvivl om, at jeg sætter stor pris på deres engagement. Denne sag handler ikke om dem.

Hovedtemaerne i de tre spørgsmål er, om jeg vil:

Redegøre for sagen om regnskabssvindel i Ejendomsstyrelsen.

Redegøre for, hvordan jeg vil sikre, at der bliver strammet op på regler og praksis i forhold til Forsvarets økonomi og regnskab.

Undersøge om der er andre af Forsvarets institutioner, hvor der er sket tilsvarende som i Ejendomsstyrelsen.

Undersøge Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse i årene tilbage til 2010. Sikre, at der sker en kontrol af Ejendomsstyrelsens samarbejdspartnere i forbindelse med indkøb.

Som jeg læser Rigsrevisionens beretning, så er den alvorlige kritik af Ejendomsstyrelsens forvaltning af indkøb på vedligeholdelsesområdet todelt. Den ene del vedrører manglende efterlevelse af statens regnskabsregler, herunder kravene til funktionsadskillelse – dvs. de fire øjnes princip, hvor mindst to personer skal ind over ethvert indkøb. Den anden del af kritikken omhandler afgivelsen af urigtige oplysninger til Rigsrevisionen. Jeg vil kort opsummere kritikken, men jeg vil samtidig henvise til Rigsrevisionens beretning for en fuld gennemgang.

I forhold til manglende efterlevelse af statens regnskabsregler, herunder kravene til funktionsadskillelse, finder Rigsrevisionen, at Forsvarsministeriet ikke har sikret, at der er udarbejdet tilfredsstillende skriftlige forretningsgange for indkøb på vedligeholdelsesområdet. Hverken i den overordnede regnskabsinstruks eller i de interne forretningsgange og procesbeskrivelser for indkøb i Ejendomsstyrelsen.

Herudover finder Rigsrevisionen, at Ejendomsstyrelsens faktiske indkøb ikke har levet op til kravene om funktionsadskillelse, kontrol og dokumentation.

Konsekvensen af den manglende efterlevelse af de fire øjnes princip er ifølge Rigsrevisionen, at der er en høj risiko for fejl og svig i forbindelse med indkøb på vedligeholdelsesområdet.

I forhold til kritikken vedrørende afgivelse af urigtige oplysninger til Rigsrevisionen, har Rigsrevisionen påvist flere tilfælde, hvor Ejendomsstyrelsen har givet Rigsrevisionen urigtige oplysninger. Som det fremgår af Rigsrevisionens beretning, har Ejendomsstyrelsen givet ukorrekte oplysninger om, hvornår en række projekter på redningsstationer blev gennemført, og styrelsen har angiveligt udleveret falsk dokumentation, herunder afleveringsprotokoller med potentielt forfalskede underskrifter.

Ejendomsstyrelsen har erkendt, at der er afgivet urigtige oplysninger, og Forsvarsministeriet har beklaget dette overfor Rigsrevisionen.

Ejendomsstyrelsen har som følge af de potentielt forfalskede underskrifter politianmeldt to medarbejdere, som mistænkes for dokumentfalsk.

Både de graverende fejl i forvaltningen, afgivelsen af urigtige oplysninger samt mulig dokumentfalsk finder jeg fuldstændig uacceptabelt. Det skal der ryddes op i nu.

Det bringer mig til besvarelse af spørgsmålet om, hvad jeg agter at gøre som opfølgning på sagen om svindel i Ejendomsstyrelsen. Jeg har, som jeg nævnte på mit pressemøde i tirsdags, besluttet, at opfølgningen skal ske i tre spor.

Som en del af spor 1 har jeg igangsat en intern undersøgelse af svindel i Ejendomsstyrelsen. Det sker ved hjælp af et rejsehold. Derudover er det min indstilling, at der skal iværksættes en ekstern undersøgelse af svindlen. Den nærmere organisering af den undersøgelse vil blive fastsat i samarbejde med Folketingets partier. Med disse tiltag ønsker jeg at få svar på, hvordan sådan en svindel kunne foregå, og hvor stort et omfang der er tale om.

Det er oplagt, at undersøgelsen også skal dække tidligere år. Dette skal selvsagt ske ud fra en vurdering af risiko og væsentlighed, så vi ikke bare går i gang med at undersøge 10 års bilag. Men vi skal selvfølgelig tilbage i tid.

Det er også oplagt, at man i undersøgelsen kigger på, om der er tegn på uregelmæssigheder i forhold til samarbejdspartnere. Hvis det viser sig at være tilfældet, vil vi selvfølgelig ikke tøve med at indgive politianmeldelse.

Alt det her er selvfølgelig også noget, som vil afhænge af de input, vi får fra dem, der skal hjælpe os med undersøgelsen. Og som sagt er det også noget, jeg vil drøfte med jer.

Med spor 2 skal der desuden ske en kulegravning af indkøb på hele Forsvarsministeriets område. Sagen fra Ejendomsstyrelsen mener jeg giver anledning til at undersøge andre dele af ministerområdet. Det skal ske for at afdække svagheder i systemet og lukke disse.

Jeg vil frem mod jul overveje, hvordan vi bedst tilrettelægger de enkelte undersøgelser. Forsvarsordførerne vil blive præsenteret for mulighederne på et møde i januar, hvor også en repræsentant fra Justitsministeriet vil deltage. Herefter kan vi drøfte det videre forløb.

Mit tredje og sidste spor omhandler mit departements betjening af mig som minister. Med så stor og kompleks en organisation vil der kunne begås fejl. Det afgørende er, hvordan disse fejl håndteres. Og det er vigtigt, at vi kan have tillid til hinanden. Som medarbejdere og borgere. I den her sag er der sket alvorlige svigt. Det har fået konsekvenser. Desuden vil jeg som følge af sagen overveje en ledelsesomlægning. Ikke mindst ønsker jeg at styrke Forsvarsministeriets Interne Revision i forhold til beføjelser og kompetencer. Forsvarsministeriets Interne Revision er en væsentlig spiller i at undgå svindel.

På den helt korte bane sætter jeg også en række yderligere initiativer i søen:

Først og fremmest vil jeg se på, hvordan Forsvarsministeriets whistleblower-ordning kan styrkes. Noget af det jeg synes, det er vigtigt at se på, er, hvordan vi sikrer anmelderen anonymitet. En anmelder skal både kunne henvende sig anonymt og også kunne have en anonym dialog. Man skal trygt kunne henvende sig som whistleblower. Det er også vigtigt at se på, om anmelderen kommer ind på et tilstrækkeligt højt niveau i organisationen. En anmelder må ikke blive glemt eller overset.

Derudover vil jeg styrke fokus på, at skatteborgernes penge forvaltes ordentligt. Jeg ønsker selvfølgelig, at vi bruger mest muligt af forsvarsbudgettet på ministerområdets kerneopgaver. Det har der været fokus på de seneste mange år. Men den konkrete sag, vi drøfter her i dag, har vist, at der er behov for at styrke det

økonomiske kontrolmiljø. Jeg vil derfor i dag sende en instruks til forsvarschefen og alle styrelsesdirektørerne, hvor jeg understreger, at sikring af et betryggende kontrolmiljø og især de fire øjnes princip i forbindelse med indkøb er styrelseschefens ansvar. Helt ligesom det faglige ansvar er det. Derudover skal det undersøges, hvordan ministerområdets finansielle kontrol kan styrkes, og så vil jeg have en vurdering af, hvordan kontrolarbejdet kan understøttes bedre med IT-systemer. Formålet er, at ministerområdets samlede økonomiske kontrolmiljø er betryggende.

Endelig ønsker jeg, at bonusser til højt placerede chefer inden for ministerområdet også skal være baseret på at sikre ordentlighed i administrationen. Jeg har kunne konstatere, at der tidligere er udbetalt bonusser til de chefer, som er involveret i ansvaret for den konkrete sag. Det er dybt kritisabelt. Nu kan man jo ikke tilbagetrække allerede udbetalte bonusser, men der skal ikke herske nogen tvivl om min holdning til, at bonusser skal være baseret på ordentlighed.

-O-

Jeg er også blevet bedt om at redegøre for den del af sagen, der handler om regnskabssvindel i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse.

Jeg forstår spørgsmålet sådan, at der spørges til regnskabssvig og dokumentfalsk, omtalt i Rigsrevisionens mail til Forsvarsministeriet i oktober 2019.

Først den del, der omhandler regnskabssvig:

Det drejer sig om, at Ejendomsstyrelsen betaler og bogfører en udgift i 2018 for arbejde på en række redningsstationer, som rettelig vedrører arbejde modtaget i 2019. Det er ikke tilladt, medmindre man har en særlig hjemmel.

Jeg vil ikke her komme ind på de enkelte detaljer i sagsforløbet. Men det er oplyst overfor mig, at Ejendomsstyrelsen som led i Rigsrevisionens afdækning af sagen må konstatere, at det nævnte arbejde først blev udført i 2019, selv om styrelsen først havde oplyst overfor Rigsrevisionen, at det var sket i 2018. Der var således

både tale om urigtige oplysninger givet til Rigsrevisionen samt en fejl i 2018-regnskabet.

Det er ikke kun beklageligt, at der er blevet givet urigtige oplysninger til Rigsrevisionen. Det er helt uacceptabelt og må ikke ske.

Jeg vil nu svare på spørgsmålet om den del af sagen, som omhandler dokumentfalsk:

Som det fremgår af Rigsrevisionens rapport handler det om nogle afleveringsprotokoller for arbejdet på en række redningsstationer, som er underskrevet med leverandørens navn, men hvor leverandøren til Rigsrevisionen oplyser, at han ikke har underskrevet de pågældende dokumenter.

Rigsrevisionen beder Forsvarsministeriet reagere herpå, hvorfor ministeriet beder Forsvarsministeriets Interne Revision gå ind i sagen om muligt dokumentfalsk. Den 4. december 2019 politianmelder Ejendomsstyrelsen to navngivne medarbejdere for dokumentfalsk.

-O-

Vi har et ansvar overfor samfundet for, at borgernes skattepenge forvaltes korrekt. Det ændrede trusselsbillede gør, at vi formentlig kommer til at bruge flere af skatteborgernes penge på Forsvaret.

Jeg kan og vil ikke acceptere sager som denne, og den skal undersøges til bunds.

Dette afslutter min besvarelse af samrådsspørgsmål B, C og D.

Samrådsspørgsmål E

Afslutningsvis er jeg med samrådsspørgsmål E blevet bedt om at redegøre for hvilke oplysninger om, at der foregik regnskabsmæssige uregelmæssigheder i Ejendomsstyrelsen, der er tilgået Forsvarsministeriet. Dertil hvornår ministeriet

har modtaget oplysningerne og hvordan ministeriet har håndteret dem, herunder oplysninger om, at der var medarbejdere, der var politianmeldt i 2016.

Jeg forstår spørgsmålet således, at der for det første spørges til den whistleblowersag, der har været omtalt i medierne.

Med hensyn til forløbet af whistleblowersagen i forhold til Forsvarsministeriet vil jeg henvise til departementschefens redegørelse til mig, som er offentliggjort på Forsvarsministeriets hjemmeside. Hvis I har detaljerede spørgsmål, er I selvfølgelig meget velkomne til at stille skriftlige spørgsmål.

Af redegørelsen fremgår det, at der siden foråret 2019 har været en løbende dialog mellem Rigsrevisionen, Ejendomsstyrelsen og Forsvarsministeriet. Formålet har været at få afdækket den mulige svindelsag.

Det fremgår også af redegørelsen, at Rigsrevisionen i efteråret 2019 oplyser, at der er mistanke om regnskabssvig og dokumentfalsk, og at de anser oplysningerne for at være alvorlige. Derefter bliver Forsvarsministeriets Interne Revision inddraget i sagen, og de har i den forbindelse en dialog med whistlebloweren. Intern Revisions undersøgelse stoppes dog efterfølgende. Det skyldes, at Midt- og Vestjyllands Politi har meddelt, at efterforskningen af whistleblowerens politianmeldelse sættes i bero, så længe den interne revisions undersøgelse pågår.

Midt- og Vestjyllands Politis efterforskning må nu afdække, hvad der er sket i sagen.

Der spørges også til håndtering af oplysninger om medarbejdere, der var politianmeldt i 2016.

Personalestyrelsen har oplyst, at en medarbejder i 2016 blev tjenestefritaget og politianmeldt pga. mistanke om, at der var udført arbejde og sket leverancer betalt af Forsvaret til medarbejderens privatadresse. Medarbejderen opsagde kort tid efter sin stilling.

I tilknytning til denne sag blev en medarbejder fra Ejendomsstyrelsen i 2017 sigtet for mandatsvig samt bestikkelse. Medarbejderen er senere blevet afskediget.

Såfremt der er yderligere spørgsmål vedrørende de tidligere sager, skal jeg bede om, at de stilles skriftligt til ministeriet.

Dette afslutter min besvarelse af samrådsspørgsmålet E.

Jeg vil gerne til slut gentage, at jeg tager denne sag meget alvorligt. Det er en sag, der kaster en skygge over de trofaste og engagerede medarbejdere i Forsvaret. Denne sag handler ikke om dem. Den skal nu undersøges til bunds.

Jeg vil derfor også gerne takke for samrådet, som har givet mig mulighed for at uddybe sagen for Folketinget.

Jeg vil desuden gerne takke de forsvarsordførere, som deltog i det konstruktive møde i Forsvarsministeriet tirsdag aften. Vi skal ved fælles indsats lukke hullerne i den her beklagelige sag, og gøre alt hvad vi kan for, at den slags svindel og bedrag ikke kan forekomme.